

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoP/15/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612204995
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8612204995.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky Mgr. F. W., rod. V., trvale bytom V.. A. XXX/XX, XXX XX V., proti odporcovi MVDr. V. W., trvale bytom Q. XXX/X, XXX XX V., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti k maloletému V. W., nar. XX.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č.k. 6P 122/2012-246 zo dňa 16.4.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) návrh odporcu na nariadenie predbežného opatrenia zamietol

Rozhodnutie odôvodnil cit. „posúdenie, či existuje potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov závisí na okolnostiach konkrétneho prípadu. Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov musí byť vždy naliehavá, ktorú skutočnosť musí súd starostlivo zvážiť. Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva alebo nároku.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/122/2012 mal súd za preukázané, že navrhovateľka - matka maloletého dňa 27.7.2012 podala návrh na rozvod manželstva. Dňa 16.7.2012 sa aj s maloletým synom odsťahovala zo spoločnej domácnosti. O rozvode manželstva nebolo súdom doteraz rozhodnuté, aj keď odporca s rozvodom manželstva súhlasí, a to z dôvodu rozsiahleho dokazovania pri spojenom konaní o úprave pomerov manželov k maloletému synovi V. z ich manželstva na čas po rozvode podľa § 113 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Z nariadeného predbežného opatrenia mal súd za preukázané, že maloletý V. bol na čas do rozvodu zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne a súčasne bol upravený styk otca s maloletým bez obmedzení.

Odporca v priebehu konania navrhol, aby súd maloletého zveril do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Zo znaleckého posudku znalkyne PhDr. U. A., znalkyne z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí zo dňa 22.2.2013 je zrejmé, že keďže maloletý odmieta striedavú starostlivosť, z psychologického hľadiska je treba rešpektovať jeho vôľu vzhľadom na jeho vek a v súčasnosti aj silnejšiu citovú pripútanosť k matke. V opačnom prípade znalkyňa nevyhlúčila možnú neurotizáciu maloletého, zhoršenie prospechu a narušenie jeho vzťahu k rodičom, ktorí nie sú schopní komunikovať zrelým a dospelým spôsobom, dohodnúť sa v záujme a rešpektovaní osobnosti maloletého, aby sa on cítil dobre, ale presadzujú vlastné záujmy a potreby. Kolízny opatrovník sa k záverom znaleckého posudku pripojil a súčasne navrhol v záujme maloletého upraviť konkrétny styk otca s maloletým a ako výrazný komponent sa podľa neho javí aj podpora maloletého zo strany matky na stretnutie s otcom.

Dňa 15.5.2013 odporca písomným podaním navrhol časový rozvrh úpravy styku s maloletým. Maloletý bol na navrhovanú úpravu otcom vypočutý súdom na pojednávaní dňa 23.5.2013, s takouto úpravou nesúhlasil. Na návrh odporcu na úpravu styku súd nariadil znalecké dokazovanie. Zo znaleckého posudku znalkyne Mgr. H. H., znalkyne z odboru klinickej psychológie detí zo dňa 22.10.2013 je zrejmé, že v súčasnej situácii nepovažuje za vhodné upraviť styk otca s maloletým podľa otcových požiadaviek, naopak, doporučila súdu, aby vzhľadom k veku, citovej a rozumovej vyspelosti maloletého V. rešpektoval jeho želanie a do rozšíreného styku s otcom nebol nútený a ponechal neobmedzený styk, resp. určil variant v súlade so želaním maloletého, t. j. tráviť dočasne s otcom jeden víkend v mesiaci. Ďalej znalkyňa uvádza, že ak by bol otec ochotný zrejmým spôsobom vnímať a rešpektovať synove pocity a prispôbil by aktuálnej situácii aj presadzovanie svojich rodičovských práv, mohlo by časom dôjsť k úprave vzťahu a syn by otca mohol vyhľadávať prirodzenejšie a častejšie. Uvádza tiež, že na strane matky neboli zistené skutočnosti, že by synovi v styku s otcom cielene bránila, matka napr. trvá na slušnom správaní sa syna voči otcovi. Maloletý v kontakte s otcom je skôr v strese, racionálne sa mu podriadiť, je ochotný podriadiť sa iba nevyhnutnej miere kontaktu s ním, otcovo správanie ho ruší. Medzi najhlavnejšie dôvody patrí samotné správanie sa otca k V., najmä jeho necitlivé poznámky, potreba riešiť s maloletým pozadie konfliktu medzi rodičmi a pod. Ak sa situácia dorieši a vyhrotené emócie ustúpia, otec prijme spätné väzby z oboch psychologických vyšetrení a skoriguje svoje správanie, je pravdepodobné, že V. vzhľadom k veku a pohlaviu bude chýbať, styk s ním syn bude aktívnejšie a prirodzenejšie vyhľadávať. V. však t. č. nevie zniesť pocit, že je do stretávania nútený proti svojej vôli.

Z podania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 13.3.2014 zaslanému na vedomie súdu je zrejmé, že v januári 2014 bol zrealizovaný program u psychológa a odvtedy bádajúci výrazný posun ohľadom úpravy styku otca s maloletým, maloletý sa s otcom pravidelne stretáva dvakrát do týždňa a to v pondelok a stredu po kurze angličtiny.

Vychádzajúc z doteraz vykonaného dokazovania a najmä zo znaleckých posudkov súd dospel k záveru, že návrh odporcu - otca maloletého na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Otec maloletého neosvedčil žiadnu zmenu pomerov, na základe ktorých by súd zmenil nariadené predbežné opatrenie tak, že by maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti. Práve naopak, otec svojimi podaniami adresovanými súdu a kolíznemu opatrovníkovi len deklaruje, že má problém v stretávaní sa s maloletým, nakoľko maloletý odmieta široko koncipovaný návrh otca na stretávanie sa s ním z dôvodov uvedených v záveroch oboch znaleckých posudkov. Nebolo by v záujme maloletého proti jeho vôli, nasilu, rozhodnúť v zmysle návrhu otca, a to aj s ohľadom na všetky práva odporcu ako rodiča maloletého. Súd prihliadol na názor maloletého, ktorý sa už pri návrhu otca o striedavej starostlivosti jednoznačne vyjadril, že túto odmieta, a preto by bolo nelogické rozhodnutie súdu, ak by súd teraz, keď už dva roky prebieha konanie o úpravu práv a povinností k maloletému, zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Súd len podotýka, že už dňa 17.12.2013 mal byť vyhlásený rozsudok o rozvode, kde by súd upravil aj výkon rodičovských práv a povinností k maloletému V. na čas po rozvode a odporca dňa 13.12.2013 podal námietku zaujatosti, čím zmaril vyhlásenie rozsudku. Súd vidí aj v podaní tohto návrhu len zbytočnú stratu času na právoplatné ukončenie sporu o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému, čo by rozhodne už prospelo ako rodičom tak aj maloletému, ktorý má 15 rokov a teda dostatočný vek na to, aby súd rešpektoval jeho vôľu.

Z uvedených dôvodov súd návrhu otca maloletého na nariadenie predbežného opatrenia nevyhovel.“

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie odporca poukazujúc na to, že navrhovateľka mu opakovane, bezdôvodne, zámerne a zlomyseľne bráni v styku s mal. V.. Prvostupňový súd odvodnil svoje rozhodnutie odmietavým postojom syna k otcovi na základe jeho vypočutia, či na základe tvrdení psychológa v znaleckom posudku. Proti vypočúvaniu maloletého podal námietku. Jeho postavenie v konaní je špecifické. Názor mal. V. je rozhodujúci v podobe zachovania jeho práv, ktoré musia byť primerane vyvážené aj jeho povinnosťami a maloletý je povinný svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich, zatiaľ čo zodpovednosť za riadnu výchovu detí je určená obojím rodičom. Tvrdenia súdu o výraznom posune v stretávaní sa mal. V. s odporcom sa nezakladajú na pravde. Matka, ktorej mal. V. bo zverený do osobnej starostlivosti predbežným opatrením, je povinná vytvárať priaznivé podmienky ku styku s otcom. Neochotu mal. V. na styk je potrebné vysvetľovať v zmysle nedostatočnej prípravy maloletého na styk. Bránenie v styku je považované za zmenu pomerov a je dôvodom na vydanie nového rozhodnutia o zmene výchovného prostredia.

Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu vyjadril navrhujúc ho ako správne potvrdil. Poukazoval na názor maloletého.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa ust. § 102 ods. 1 O.s.p. veta prvá, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečiť dôkaz.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením prvostupňového súdu a len na zdôraznenie správnosti poznamenáva.

Predbežné opatrenie je zabezpečovacím civilno-procesným prostriedkom. Nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, aj keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia sa nenadobúdajú práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. V zmysle ust. § 75 ods. 6 O.s.p. môže súd totiž nariadiť predbežné opatrenie aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Pri nariaďovaní predbežného opatrenia je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorým by sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčiť, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa uskutočňuje formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že matka doposiaľ zabezpečuje pre mal. V. osobnú starostlivosť v súlade s jeho záujmom.

Ak sa má predbežné opatrenie týkať pomerov v rodine je podmienkou nariadenia predbežného opatrenia osvedčenie potreby dočasne upraviť právne pomery existujúce medzi rodičmi mal. V. ohľadom neho.

Je potrebné podotknúť, že spoločný život rodičov bol prakticky prerušený, resp. neexistuje, preto je nevyhnutné, aby bol vzťah medzi rodičmi a maloletým dieťaťom upravený na základe zákonných pravidiel, ktoré sú odlišné od pravidiel bežne uplatňovaných v situácii, kedy rodina ako celok riadne funguje.

Odporca v podanom návrhu a odvolaní argumentuje bránením v styku s mal. V..

V tomto smere je rozhodné, že kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že nie sú splnené podmienky na zmenu výchovného prostredia. Názor mal. V., toho času pätnásťročného, je vo vzťahu k striedavej osobnej starostlivosti, teda i k zvereniu do osobnej starostlivosti otca odmietavý. Styk s otcom neodmieta, prispôsobuje ho však svojim aktivitám po škole (hodiny angličtiny, klavíru, tanečné nácviky).

Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 100 ods. 3 O.s.p. ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého

dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi (čl. 3 Dohovor o právach dieťaťa).

Názor vyslovený mal. V. predznačuje, čo je najlepšie v jeho záujme.

Odporcom uvádzané skutočnosti nediskreditujú matku ako osobu, ktorá je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. V..

Odvolací súd pripomína, že je v prvom rade ich úlohou starať sa o blaho mal. dieťaťa. Konfliktné vzťahy medzi nimi blahu mal. dieťaťa neprospievajú. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu maloletého dieťaťa, ktorý podľa svojej povahy a závažnosti môže v súlade s vyššie uvedeným prevážiť nad záujmom rodiča.

Záujem maloletého naplní akékoľvek relatívne usporiadanie roztrieštených vzťahov jeho rodičov. Ak žiaden z nich nie je schopný takéto usporiadanie zaistiť, je vhodné v tomto prípade vziať na zreteľ, že sú to práve rodičia, ktorí nesú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

Predbežné opatrenie je prostriedkom, ktorým sa dočasne a predbežne upravujú pomery v rodine, ak je to v záujme maloletého dieťaťa. Mal. V. si faktickú zmenu pomerov výslovne neželá.

Rodičia do konečného vybavenia veci majú priestor dokázať svoje schopnosti a možnosti v poskytovaní osobnej starostlivosti o mal. V. v konaní vo veci samej.

Majúc na zreteli uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie ako správne v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.